

Yksinyrittäjien koronatuon myöntämisen organisointi**Kh 27.04.2020 § 89**

Hallitus on kehysriihessään 8.4.2020 linjannut, että yksinyrittäjien tukemiseen myönnettäväksi kuntien kautta kohdennetaan 250 milj.euroa. Yksinyrittäjäavustuksen myöntäminen perustuu valtioneuvoston asetukseen yksinyrittäjien tukemiseen tarkoitetuista valtionavustuksista kunnille (199/2020), voimaan 9.4.2020. Asetuksen voimassaoloaika on 9.4.-15.10.2020. Asetusta sovelletaan valtion talousarvion mukaisen valtionavustuksen myöntämiseen yksinyrittäjille koronaepidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Valtionavustuksen tarkoituksena on kattaa kustannukset, jotka aiheutuvat kunnille COVID-19 (myöhemmin korona) epidemian aiheuttaman tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi yksinyrittäjille myönnettävästä avustuksesta. Avustusta ei voi käyttää muihin tarkoituksiin.

Tehtävä on kunnille vapaaehtoinen, mutta työ- ja elinkeinoministeriö tulee valmistelussa turvaamaan sen, että yksinyrittäjä ei jää ilman tukea riippuen siitä, mikä on yrittäjän kotikunta. Valtionapuviranomaisena toimii työ- ja elinkeinoministeriö.

Kunnat voivat hakea tuen myöntämiseen työ- ja elinkeinoministeriöstä valtionavustusta. Hallitus suuntaa tukiin yhteensä 250 miljoonaa euroa. Ministeriö myöntää rahoituksen kunnille laskennallisena osuutena siinä suhteessa, kun kunnassa on yksinyrittäjiä. Määrärahaon perustana on kunnassa 31.12.2018 rekisteröityjen yksinyrittäjien määrä (alle 1,5 henkilötyövuotta). Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa valtionavustuksesta 20 % ennakona työ- ja elinkeinoministeriön tekemän valtionavustuspäätöksen tekemisen jälkeen ja loppuosan aikaisintaan, kun vuoden 2020 toinen lisätalousarvio on tullut voimaan. Tämän hetkisen arvion mukaan lisätalousarvio olisi tulossa huhti-toukokuun vaihteessa.

Avustusta voidaan myöntää 16.3.2020 –31.8.2020 välillä yksinyrittäjän toiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin yksinyrittäjän toiminnan vakauttamiseksi. Yksinyrittäjät voivat hakea avustusta 30.9.2020 saakka. Kuntien päätökset tulee olla tehtynä 15.10.2020 mennessä, jolloin myös käyttämättömät avustusmäärärahat tulee viimeistään palauttaa työ- ja elinkeinoministeriölle.

Lappajärven kunnan laskennallinen osuus on 135.936,00 euroa. Allekirjoitettu hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon 29.5.2020 mennessä. Hallintojohtaja on 16.4.2020 jättänyt TEM:lle Valtionavustushakemuksen kunnille yksinyrittäjien tukemiseksi.

Haetun avustuksen määrä on 135.936,00 euroa.

Kunnan tehtävänä tuen myöntämisessä on:

- tiedottaa osaltaan yksinyrittäjien avustuksesta ja markkinoida sitä alueensa yksinyrittäjille
- neuvoa yrityksiä avustuksen hakemisessa
- ottaa vastaan ja käsitellä avustushakemukset
- tehdä sopimukset tuen myöntämisestä
- palauttaa käyttämättä jääneet avustusmäärärahat työ- ja elinkeinoministeriölle 15.10.2020 mennessä.
- antaa selvitys avustuksen käytöstä työ- ja elinkeinoministeriölle 31.12.2020 mennessä
- raportoida sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen

Avustuksen markkinoinnin, hakuun liittyvän neuvonnan ja hakemusten käsittelyn organisointi

Tuesta tiedottaminen, yritysten neuvonta avustuksen hakemisessa, avustushakemusten vastaanottaminen ja edellytysten täyttymisen arviointi voidaan organisoida kunnan omien työntekijöiden ohella esimerkiksi kehittämissyhtiön tai muun kunnan tai usean kunnan yhteisen neuvontaorganisaation tehtäväksi.

Yksinyrittäjä hakee avustusta kirjallisesti kotikunnastaan (YTJ-rekisterin mukainen kotikunta). Yksinyrittäjän avustuksessa kyse on 2000 euron suuruisesta kertamaksusta yksinyrittäjän laskennallisiin, yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin, kuten yritystoimintaa varten hankittujen tilojen ja laitteiden kustannukset sekä kirjanpito- ja muut toimistomenot. Kertamaksua myönnettäessä yritystoiminnasta aiheutuneena kustannuksena ei pidetä yrittäjän itselleen nostamaa palkkaa.

Hakemuksen käsittely kunnassa

Yksinyrittäjille myönnettävässä tuessa on kyse kunnallishallinnossa poikkeuksellisesta tuesta ja poikkeuksellisesta tuen myöntämismenettelystä. Tukihakemusten käsittelyn organisoinnista on syytä päättää keskitetysti. Tukihakemusten käsittely ja myöntäminen ei lähtökohtaisesti edellytä toimielimen käsittelyä.

Kunta tekee avustusta koskevan sopimuksen valtionavustuslain 7 §:n 3 kohdan mukaisesti avustuksen vastaanottavan yksinyrittäjän kanssa. Sopimukseen sisältyy avustuksen myöntämisen, käytön ja käytön valvonnan ehdot. Sopimus on tarpeellinen muun muassa sen vuoksi, että avustusta saaneet yksinyrittäjät ovat tietoisia rahoituksen luonteesta valtionavustuksena ja koska valtionapuviranomaisena toimivalla työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus tarkastaa avustuksen saaneen yksinyrittäjän

taloutta ja toimintaa avustuksen käyttöön liittyvin osin. Kunta vastaa tuen asianmukaisesta myöntämisestä ja käytöstä työ- ja elinkeinoministeriölle. Kunnan ja hakijan välille syntyy hakemuksen myönteisellä ratkaisulla yksityisoikeudellinen sopimussuhde. Oikeus sopimuksen tekemiseen kunnan puolesta voi perustua hallintosääntöön, delegointipäätökseen tai valtakirjaan. Sopimuksen tekeminen ei sinällään ole välttämättä julkisen vallan käyttöä.

Hakemusten valmistelu on mahdollista suorittaa esimerkiksi elinkeinoyhtiön toimesta. Hakemusten ratkaiseminen tulee kuitenkin tehdä kunnassa, joka vastaa työ- ja elinkeinoministeriölle tuen asianmukaisesta käytöstä. Sopimus syntyy kunnan hyväksyessä hakijan hakemuksen ja hakijan saadessa hyväksymisestä tiedon. Mikäli kunta tekee hakemuksesta sopimuksen lisäksi hallintopäätöksen, tulee hallintopäätökseen liittää kuntalain mukainen muutoksenhakuohje. Muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös on perusteltua tehdä, mikäli hakemusta ei hyväksytä. Hallintopäätöksen tekijän tulee olla virkasuhteessa.

Avustusten myöntäminen

Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa Suomessa toimivaa päätoimista yrittäjää, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta. Yksinyrittäjällä tarkoitetaan yksin taloudellista toimintaa harjoittavaa, jolla ei ole palkattua työvoimaa. Yksinyrittäjäjyys katsotaan sen mukaisesti mikä on hakijan tilanne hakemushetkellä. Avustuksen edellytyksenä on, että yritystoiminta on päätoimista. Päätoimisella yksinyrittäjällä tarkoitetaan yrittäjää, jolla on yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutusnumero) tai joka voi esittää vähintään vuosittaisen 20000 euron yrittäjätulon tai laskutuksen.

Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Hakemuksen vastaanottaminen täytyy järjestää siten, että hakemuksen saapumishetki on yksilöitävissä vähintään päivänmäärän tarkkuudella.

Koska avustus myönnetään valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti kunnalle edelleen käytettäväksi yksinyrittäjien tukemiseen, kuntien on noudatettava valtioavustuslaissa todettua sopimusmenettelyä. Näin ollen kunnan on tehtävä sopimukset avustusta saavien yksinyrittäjien kanssa avustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja avustuksen ehdoista.

Raportointi

Kuntien on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle selvitys valtionavustuksen käytöstä 31.12.2020 mennessä. Selvityksen tulee sisältää tiedot valtionavustuksen käytöstä. Kuntien tulee ilmoittaa yksinyrittäjille maksamansa tuet Verohallinnolle.

Organisointi

Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy (JPYP) on Alajärven kaupungin, Lappajärven, Soinin ja Vimpelin kuntien sekä alueen 22 yrityksen ja pankin yhteisesti omistama elinkeinoyhtiö. Yhtiö tarjoaa yritys- ja kehittämispalveluita toimialueen osakaskunnille ja yrityksille. JPYP:n kanssa on neuvoteltu yksinyrittäjien tuen koordinoitua siten, että valmistelu tapahtuisi JPYP:ssä, minkä jälkeen tukihakemukset siirtyisivät kuntaan päätettäväksi.

Hallintosäännön 3 luvun 14 §:n 10-kohdan mukaan kunnanjohtajan tehtävänä on ohjata kunnan elinvoiman kehittämistä. Hallintosäännön 5 luvun 24 §:n mukaan elinvoimalautakunta huolehtii elinvoimapolitiittisen ohjelman ja vapaa-aikastrategian ajan tasalla pitämisestä ja valvoo ohjelmien toteutumisesta.

Hallintosäännön 39 §:n mukaan toimitilin voi siirtää sille 5 luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Kj

Kunnanhallitus

- päättää ottaa kyseisen vapaaehtoisen tehtävän hoitaakseen ja hyväksyy hallintojohtajan 16.4.2020 tekemän täysimääräisen avustushakemuksen
- merkitsee yksinyrittäjien tuen koordinoinnin tiedokseen
- päättää siirtää toimivallan yksinyrittäjien tuen käsittelystä, sopimuksenteosta, päätöksenteosta, maksatuksesta ja raportoinnista hallintojohtajalle. Päätökset raportoidaan kunnanhallitukselle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallintojohtaja poistui esteellisenä (palvelusuhdejäävi) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Pöytäkirjanpitäjänä toimi puheenjohtaja.